

Prapor, který se na ochozu věže vyvěšoval, oznamoval pro příští týden výroční trh (jarmark), který se konal na náměstí v Boskovicích vždy v pondělí: 1. po neděli Sexagesima, povolen r. 1698 od císaře Leopolda I., 2. po sv. Vítu, povolen r. 1463 od krále Jiřího, 3. před sv. Václavem, povolen r. 1570 od císaře Maximiliána II., 4. po sv. Kateřině, povolen r. 1492 od krále Vladislava II.

Věž je zakončená polygonálním nástavcem (tamburem), zastřešeným oplechovanou cibulovitou bání s lucernou, nad níž je menší cibulka. Nad věžní makovicí větrná korouhvička s pozlaceným městským znakem.

BUDOVA BÝVALÉHO OKRESNÍHO HEJTMANSTVÍ

Měšťanský dům č. 4/2, stojící vedle radnice, se kdysi nazýval podle majitele „Čapkovský“. Obec jej koupila v roce 1868 od Františka Čapky a přestavěla pro potřeby okresního hejtmantství, které zde sídlilo do r. 1932. V letech 1890–91 byla provedena ve dvoře přístavba kůlny pro stříkačky a hasičské nářadí, prádelna a dřevníky. V roce 1897 byla provedena adaptace budovy. V roce 1932 byla budova tehdejšího okresního úřadu prodána Spořitelně města Boskovice a úředníci se přestěhovali do nové budovy okresního úřadu na nám. 9. května. Původní budova na náměstí byla v březnu 1933 zbourána a na místě vystavěna do konce října novostavba městské spořitelny, která měla své kanceláře v přízemí, v 1. poschodí byly zřízeny kanceláře obecního úřadu. Výstavbu provedly firmy z Boskovic stavitel F. Sláma a J. Hronek, zednický mistr, tesařské práce F. Bašný.

Po přestavbě provedené v letech 1960–65 zde bylo sídlo Městského národního výboru Boskovice, který dalšími úpravami rozšířil své kanceláře i do prostor bývalé radnice, po roce 1990 sídlo Městského úřadu Boskovice. V roce 2005 byla opravena fasáda na budově směrem do náměstí a přestavěno podkroví.

POHLED Z OCHOZU VĚŽE NA ZÁMEK A ŽIDOVSKOU ČTVRŤ

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

- Celková výška: **41,5 m**
- Výška k podlaze ochozu: **22,3 m**
- Výška k horní hraně ochozu: **23,4 m**
- Šířka věže u základů a ochozu: **6,2 m**
- Síla zdi u základů: **120 cm**
- Síla zdi u ochozu: **65–70 cm**
- Počet schodů celkem: **106**
(45 do půdního prostoru a 61 ve věži na ochoz)
- Pata věže ve výšce: **388,45 m n.m.**
- Střed makovice ve výšce: **430 m n.m.**
- GPS: **49°29'13.841"N, 16°39'41.461"E**

POHLED Z OCHOZU VĚŽE NA MASARYKOVO NÁMĚSTÍ

Turistické informační centrum Boskovice

📍 Masarykovo nám. 3/1, 680 01 Boskovice

☎ +420 516 488 677

✉ infocentrum@kicboskovice.cz

www.kulturaboskovice.cz/tic

www.kamvboskovicich.cz

Boskovice

RADNIČNÍ VĚŽ

S VYHLÍDKOU

HISTORIE RADNICE

Budova městské radnice s věží, situovaná v průčelí horního (východního) konce Masarykova náměstí, je výraznou dominantou města Boskovic.

Radnice byla jednou z nejdůležitějších budov ve městě, sídlem samosprávy města a probíhaly v ní jednání městské rady, byly zde uloženy nejdůležitější dokumenty a knihy týkající se správy města.

Na radnici zasedal městský soud, ve sklepeních radniční budovy bývala mučirna. Před radnicí stával pranýř, k němuž byli přivazováni odsouzenci.

Od konce 15. století byly v Boskovicích vedeny městské knihy, do nichž se zaznamenávaly prodeje domů a pozemků, testamenty, soudní pře a jiné důležité veřejnoprávní i soukromoprávní akty.

Stavba je připisována Ladislavovi z Boskovic, jeho podíl však není doložen. Současná pozdně renesanční podoba je výsledkem přestavby z roku 1567. Původně to byl kupecký dům, kde kromě radnice bylo i skladiště, postavené ze dřeva vedle věže, tzv. špýchar (sýpka), kam cizí kupci ukládali své zboží. Budovu koupilo město od Matyáše Hubáčka r. 1620.

V roce 1713 vyhořela radnice spolu s několika domy. V dubnu 1714 proběhla oprava. V červenci 1765 byla věž na radnici zastřešena novou bání. Po požáru v květnu r. 1823 znovu opravena.

V roce 1859 byla radniční budova celkově přestavěna. V letech 1851–1960 sídlil v prostorách radniční budovy okresní soud.

Přízemní prostory byly po roce 1900 upraveny k obchodním a živnostenským účelům. V druhé části radniční budovy byla zřízena věznice a byt dozorce.

V r. 1868 se opravovala střecha radnice, v červenci roku 1924 bylo přistoupeno k opravě celé věže, v roce 1927 bylo zavedeno elektrické osvětlení do soudní budovy a věznice.

V roce 1955 byla provedena oprava radniční budovy a věže, v průčelí i na boční straně byla vyměněna okna a budova včetně věže opatřena novou omítkou.

V roce 1958 byla budova radnice zapsána do státního seznamu nemovitých kulturních památek pod č. 376.

Roku 1977 byly opravovány věžní hodiny. V letech 1982–86 byly prováděny opravy stropů a střechy radniční budovy, v letech 1992–93 opravena fasáda. V srpnu a září 1995 se opravovala na radniční věži fasáda a hodiny. Další práce v interiéru radniční budovy pokračovaly v následujícím roce. V letech 2007–2009 položena nová krytina na radniční budově a provedena výměna oken.

Poslední oprava věže radnice proběhla v roce 2010 v rámci Programu regenerace kulturních památek. Při rekonstrukci bylo nutné oddělit vstup do věže od prostor městského úřadu, celý vnitřek věže byl vybourán a nahrazen novým dřevěným schodištěm na ochoz.

Montáž nového schodiště prováděli P. Kubín a J. Opluštil z firmy Stavkom, spol. s r. o., Boskovice.

Slavnostní otevření ochozu radniční věže proběhlo 15. září 2010.

V současné době v budově radnice sídlí Městský úřad Boskovic, Turistické informační centrum Boskovic a Galerie Otakara Kubína.

POPIS OBJEKTU RADNICE

Budova radnice s hranolovitou věží má nepravidelný, zhruba lichoběžníkový půdorys o délce cca 15,40 m ze strany náměstí a 24,5 m z přilehlé ulice. Budova je rohová, jednopatrová, částečně podsklepená, se sedlovou střechou. Druhá část budovy sloužila jako věznice a byt dozorce. Vnější architektura domu je charakterizována výraznými fasádními prvky – pásovou rustikou, plasticitou šambrán (orámování oken) a kordonovou římsou.

Věž prolomena třemi malými pravoúhlými okénky. Svislé konstrukce tvoří zdi různé tloušťky 45–120 cm, nosnou stropní konstrukci nad 1. podlažím vytvářejí zděné klenby křížové hřebinkové opírající se o příčné klenební pásy.

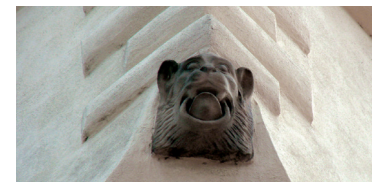
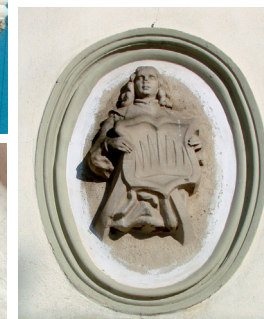
Vchod do radnice je zaklenutý širokým půlkruhovým portálem. Dnešní vrata stojí na místě původní horní městské brány. Nad vraty byl původně vytesán městský znak (bílý hřeben sedmizubý v červeném poli), nyníjší reliéf štítonoše se znakem města Boskovic byl osazen roku 1924 a je dílem mistra kamenického Viléma Drbala, který jej vytesal podle návrhu prof. Leopolda Schmidta.

Na pravé straně průčelí radnice ve výšce asi 12 m zachován menší zvon z roku 1593 s řetězovým tahadlem, který sloužil k ohlašování požárů. Některé písemné zdroje uvádějí jeho další funkci. Zvonkem, tzv. pírglokem, oznamoval obecní sluha konec šenkování v měšťanských domech. Větší radniční zvon, odlitý r. 1596, se nezachoval. Od 1. října 1929 byla k ohlašování požárů instalována ve věži elektrická siréna.

Hlavní ozdobou radnice je čtyřhranná věž, vysoká 41,5 m, ve spodní části seříznutím rohů osmihranná, takže se zdá dole užší než nahoře. V místě přechodu na čtyřbokou galerii byly do zdí v hranách zasazeny alegorické hlavy chrličů.

Pod ochozem jsou umístěny na všech stranách věže kulaté ciferníky věžních hodin. Kdy byly na radniční věži umístěny hodiny, není známo. Nejstarší dosud známá písemná zpráva o hodinách pochází z roku 1714 v kronikách Pardubského a Kučerově. Na kreslené mapě Boskovic z roku 1728 je vidět, že na radniční věži byl tehdy ciferník pouze na straně do náměstí.

V květnu 1823 byly při požáru poškozeny tehdejší radniční hodiny. V roce 1833 boskovický magistrát zadal výrobu nových hodin Filipu Frankemu, hodinářskému mistru z Boskovic. Ten práci na zhotovení a montáži hodin dokončil v červenci 1838. Radniční hodiny včetně odbíjení fungovaly do roku 1941. V březnu 1941 dodala firma Václav Dvořák z Vyškova nové hodiny na radniční věž, které měly elektrický pohon kyvadla, ale nebyly stavěny na odbíjení.

V roce 2010 byl hodinový stroj nahrazen novým. Každý ciferník má vlastní pohon, který je ovládán zařízením, které umožňuje získávat přesný časový údaj prostřednictvím radiového signálu zvnějšku. Zařízení dodala firma ELEKON, s. r. o. z Vyškova.

Věž je zakončena hlídkovým ochozem se stříškou, z něhož kdysi hlásný vytruboval hodiny, ve dne polnici, v noci píšťalou, v noci zde konala službu požární stráž. Z ochozu je nádherný pohled na město a jeho okolí. Zábradlí tvoří zděná balustráda s řadou kuželek na čelní straně. Nároží věže pod balustrádou a hranolovitě nástavce jsou armována mohutnými kamennými bosami.